

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ" นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 รูปแบบในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสันติสุข สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร ภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 30 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามลักษณะของการใช้ดังนี้

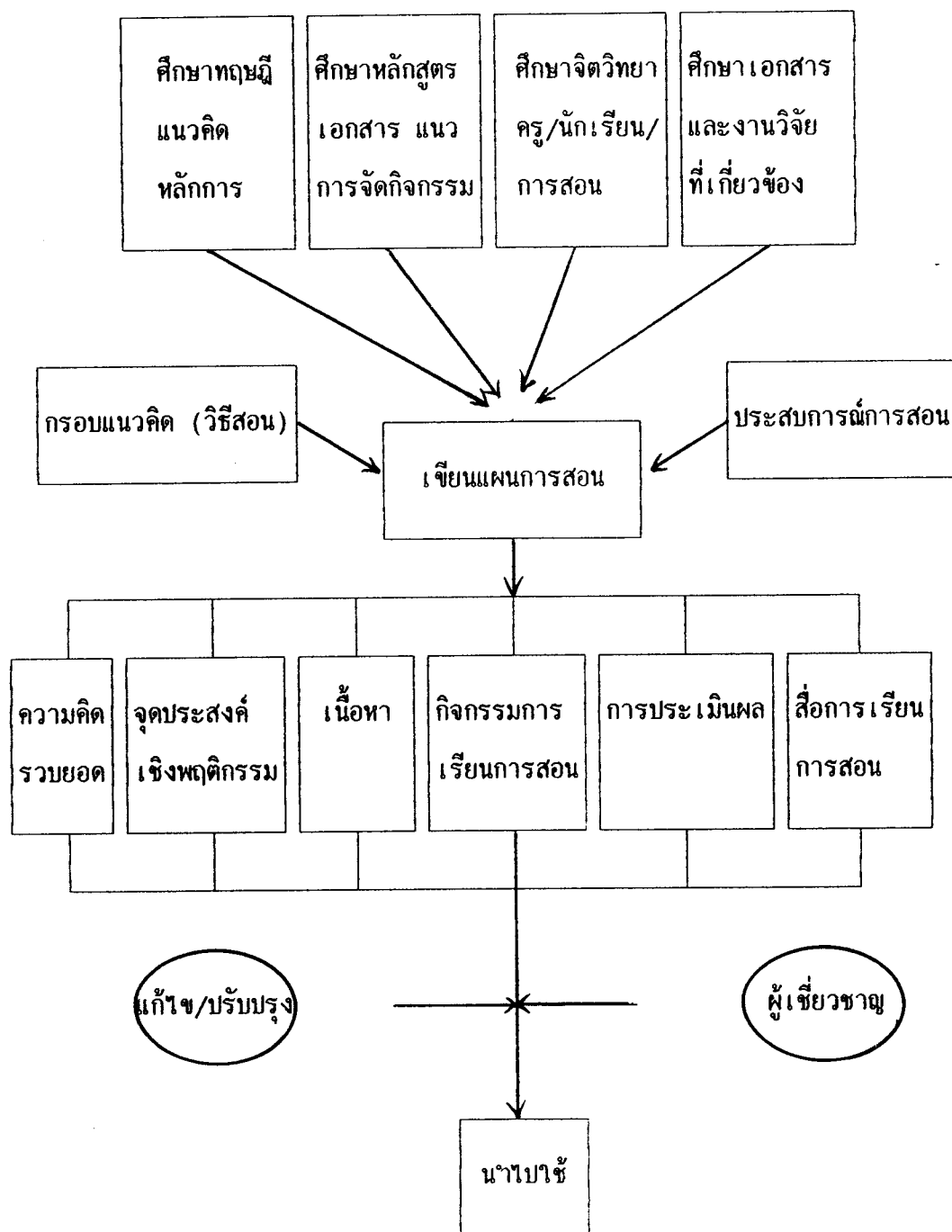
- 3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติคือแผนการสอนจำนวน 18 แผน
- 3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ มีดังนี้
 - 1) แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู
 - 2) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
 - 3) แบบสัมภาษณ์นักเรียน
 - 4) แบบบันทึกประสบการณ์การเขียน
 - 5) แบบฝึกทักษะการเขียน

- 3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรม คือ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การสร้างแผนการสอนเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตาม
ขั้นตอนของการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 1) ศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ เอกสารหลักสูตร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ตามแนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ
 - 2) เขียนแผนการสอนตามขั้นตอนแนวการสอนที่กำหนด
 - 3) นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบพิจารณาและให้ข้อคิดเห็น
 - 4) นำแผนการสอนที่ได้รับการตรวจสอบ มาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม
 - 5) นำแผนการสอนที่ปรับปรุงไปใช้กับประชากร ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสันติสุข สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร
- ขั้นตอนการสร้างแผนการสอน สรุปได้เป็นแผนภูมิดังนี้

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการสร้างแผนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษ

3.3.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบบันทึกที่เป็นเครื่องมือประกอบการสังเกตสำหรับครูผู้สอน (ผู้วิจัย) และผู้ช่วยวิจัย 2 คน (ครูวิชาการกลุ่มและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ) ใช้ประเมินการสอนของครูในแต่ละแผนการสอน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) กำหนดขอบข่ายพฤติกรรมที่จะสังเกตในหัวข้อต่อไปนี้

(1) การเตรียมการสอน

(2) การดำเนินการสอน

- จัดหน้าเข้าสู่บทเรียน
- จัดสอน ชั้นที่ 1 ชั้นก่อนการเขียน
- จัดสอน ชั้นที่ 2 ชั้นการเขียน
- จัดสอน ชั้นที่ 3 ชั้นหลังการเขียน

(3) บุคลิกภาพทั่วไป

(4) อื่นๆ

2) สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูตามขอบข่ายพฤติกรรมที่กำหนดใน

ข้อ 1)

3) นำแบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาและให้ข้อคิดเห็น

4) ปรับปรุง แก้ไข แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูให้สมบูรณ์ แล้วนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการสะท้อนผลการปฏิบัติ

3.3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบบันทึกที่เป็นเครื่องมือประกอบการสังเกตสำหรับครูผู้สอน (ผู้วิจัย) และผู้ช่วยวิจัย 2 คน (ครูวิชาการกลุ่มและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ) ใช้ประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน โดยทั่วไปขณะดำเนินการกิจกรรมในแต่ละแผนการสอน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) กำหนดขอบข่ายพฤติกรรมที่จะสังเกต ในหัวข้อต่อไปนี้

(1) ความพร้อมก่อนเรียน

(2) การปฏิบัติกิจกรรม

- กิจกรรมชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
- กิจกรรม ขั้นที่ 1 ขึ้นก่อนการเขียน
- กิจกรรม ขั้นที่ 2 ขึ้นการเขียน
- กิจกรรม ขั้นที่ 3 ขึ้นหลังการเขียน

(3) อื่นๆ

2) สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนตามขอบข่ายพฤติกรรมที่กำหนดในข้อ 1)

3) นำแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาและให้ข้อคิดเห็น

4) ปรับปรุง แก้ไข แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนให้สมบูรณ์ แล้วนำไปใช้จริง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการสะท้อนผลการปฏิบัติ

3.3.4 แบบสัมภาษณ์นักเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบสัมภาษณ์คำถามปลายเปิดโดยใช้คำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงออกซึ่งความคิดและความรู้สึกของตนเอง สำหรับครูผู้สอน (ผู้วิจัย) ใช้สัมภาษณ์นักเรียนแบบไม่เป็นทางการ หลังจากผู้วิจัยทำการสอนจบเนื้อหาในแต่ละวงจรปฏิบัติการเพื่อให้ได้รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) กำหนดขอบข่ายในรายละเอียดการสัมภาษณ์ในหัวข้อต่อไปนี้

(1) สัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคล จำนวน 9 คน โดยคัดเลือกนักเรียนที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน และพิจารณานักเรียนที่มีความสนใจ และไม่สนใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนประกอบด้วย ในอัตราส่วน 3:3:3 คน

(2) ใช้เวลานอกเหนือจากเวลาเรียน

(3) ใช้กรอบคำถามในการสัมภาษณ์ ดังนี้คือ

- นักเรียนมีความรู้สึกร้อยไรต่อกิจกรรมกระบวนการเขียนภาษาอังกฤษที่ครูจัดให้

- นักเรียนมีความต้องการให้ครูจัดกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติมอย่างไรบ้าง

(บางครั้ง คำถามในการสัมภาษณ์ จะแปรตามข้อมูลที่ได้จากการสะท้อนผลการปฏิบัติจาก วงจรปฏิบัติก่อน ๆ)

- 2) สร้างแบบสัมภาษณ์นักเรียนตามขอบข่ายที่กำหนด
- 3) นำแบบสัมภาษณ์นักเรียนที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาและให้ข้อคิดเห็น
- 4) ปรับปรุง แก้ไข แบบสัมภาษณ์นักเรียนให้สมบูรณ์แล้วนำไปใช้จริง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการสะท้อนผลการปฏิบัติ

3.3.5 แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นแบบบันทึกสำหรับนักเรียนทุกคนเขียนความรู้สึกของตนเกี่ยวกับกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนงานกลุ่มและกิจกรรมงานเดี่ยว เพื่อให้ได้รายละเอียดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 1) กำหนดระยะเวลาในการบันทึกคือ เมื่อนักเรียนเรียนจบแผนการสอนที่ 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16 และ 18
- 2) กำหนดขอบข่ายในการบันทึกคือ ให้นักเรียนทุกคนเขียนแสดงความรู้สึกลงบนว่าประทับใจ หรือคิดอย่างไรเกี่ยวกับการเรียนการสอนใน
 - กิจกรรมฝึกทักษะการเขียนงานกลุ่ม
 - กิจกรรมฝึกทักษะการเขียน กิจกรรมงานเดี่ยว
- 3) สร้างแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ตามขอบข่ายที่กำหนด
- 4) นำแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาและให้ข้อคิดเห็น
- 5) ปรับปรุง แก้ไขคำชี้แจงที่ใช้ในแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งที่เป็นกิจกรรมงานกลุ่มและกิจกรรมงานเดี่ยวให้ถูกต้อง เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการสะท้อนผลการปฏิบัติต่อไป

3.3.6 แบบฝึกทักษะการเขียน เป็นแบบฝึกที่ใช้ประกอบกับแผนการสอน สำหรับนักเรียนฝึกการเขียนทั้งกิจกรรมงานกลุ่มและกิจกรรมงานเดี่ยว ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละแผนการสอน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

- 1) ศึกษาจุดประสงค์ เนื้อหา จากแผนการสอน

2) กำหนดสถานการณ์ในการฝึกทักษะการเขียน ตามกรอบดังนี้

- แผนการสอนที่ 1-6 สถานการณ์เขียนบรรยายกิจกรรมที่จะกระทำ
- แผนการสอนที่ 7-12 สถานการณ์เขียนบรรยายรูปร่างลักษณะของบุคคล
- แผนการสอนที่ 13-18 สถานการณ์เขียนกรอกแบบฟอร์มและเขียนเล่า

ประวัติส่วนตัว

3) สร้างแบบฝึกทักษะการเขียน ตามกรอบที่กำหนดในข้อ 2)

4) นำแบบฝึกทักษะการเขียนที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญพิจารณา และให้ข้อคิดเห็น

5) ปรับปรุง แก้ไข แบบฝึกทักษะการเขียน แล้วนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการสะท้อนผลการปฏิบัติ

3.3.7 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน เมื่อเรียนจบเนื้อหาตามที่กำหนดแล้ว เป็นข้อสอบอัตนัยให้เขียนตามสถานการณ์ที่กำหนดไว้ 3 เรื่อง ข้อสอบมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เขียนบรรยายกิจกรรมที่จะกระทำ

ตอนที่ 2 เขียนบรรยายรูปร่างลักษณะของบุคคล

ตอนที่ 3 เขียนกรอกแบบฟอร์มและเขียนเล่าประวัติส่วนตัว

ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาหลักการสร้างและวิเคราะห์แบบทดสอบจากเอกสารต่างๆ

2) ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา ความคิดรวบยอด ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษจากหนังสือคู่มือครู English Is Fun เล่ม 4 บทที่ 13-14 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

3) สร้างแบบทดสอบตามลักษณะของกิจกรรมที่กำหนด

4) กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบ ซึ่งผู้วิจัยใช้เกณฑ์การให้คะแนนการตรวจเรียงความแบบวิเคราะห์ (Analytic Method) ของ Jacobs และคณะ (อ้างถึงใน Hughey, 1985) ซึ่งแบ่งตรวจให้คะแนนตามองค์ประกอบการเขียนด้านต่างๆ เป็น 5 ส่วน โดยมีน้ำหนักต่างๆ กันดังนี้

(1) เนื้อหา	30	คะแนน
(2) คำศัพท์	25	คะแนน
(3) โครงสร้างและไวยากรณ์	20	คะแนน
(4) ตัวสะกด และเครื่องหมายวรรคตอน	15	คะแนน
(5) ลายมือและความมีระเบียบในการเขียน	10	คะแนน
รวมทั้งสิ้น	100	คะแนน

และในแต่ละองค์ประกอบกำหนดระดับความสามารถ ช่วงคะแนนและรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนนดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 องค์ประกอบและเกณฑ์การให้คะแนนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
เนื้อหา	27-30	ดีมาก-ยอดเยี่ยม	- มีความรู้ในเรื่องที่เขียนดี
			- เขียนได้ใจความดี
	22-26	ปานกลาง-ดี	- เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่ให้เขียน
			- มีความรู้ในเรื่องที่เขียนบ้าง
	17-21	อ่อน-พอใช้	- เขียนพอได้ความ
			- เนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวกับเรื่องที่ให้เขียน แต่ขาดรายละเอียด
	13-16	อ่อนมาก	- มีความรู้ในเรื่องที่เขียนอย่างจำกัด
			- เขียนได้ความน้อย
			- ไม่สามารถขยายความได้
			- ไม่มีความรู้ในเรื่องที่เขียน
			- เขียนไม่ได้ความ
			- เขียนไม่ตรงเรื่อง

ตารางที่ 3 องค์ประกอบและเกณฑ์การให้คะแนนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
คำศัพท์	22-25	ดีมาก-ยอดเยี่ยม	- ใช้คำศัพท์ที่มีความหมายเหมาะสม - ใช้คำศัพท์แบบรูจริง - ใช้สำนวนการเขียนที่เหมาะสม
	18-21	ปานกลาง-ดี	- ใช้คำศัพท์ได้ตามความต้องการ - บางครั้งใช้คำศัพท์และสำนวนไม่เหมาะสม แต่สื่อความหมายได้
	11-17	อ่อน-พอใช้	- ใช้คำศัพท์ในวงจำกัด - ใช้คำศัพท์และสำนวนผิดบ่อยๆ และไม่สามารถสื่อความได้
	5-10	อ่อนมาก	- มีความรู้เรื่องคำศัพท์น้อยมาก - มีข้อมูลน้อยเกินกว่าที่จะประเมินได้
โครงสร้าง และไวยากรณ์	18-20	ดีมาก-ยอดเยี่ยม	- ใช้รูปประโยคได้ถูกต้อง - มีข้อผิดพลาดน้อยมากในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประธานและกริยา การใช้กาลรูปนามพหูพจน์ การเรียงลำดับคำ และหน้าที่ของคำนำหน้านาม และบุพบท

ตารางที่ 3 องค์ประกอบและเกณฑ์การให้คะแนนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	14-17	ปานกลาง-ดี	- ใช้รูปประโยคถูกต้อง แต่เป็นประโยคโครงสร้างไม่ซับซ้อน - มีข้อผิดพลาดหลายแห่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประธาน และกริยา การใช้กาล รูปนามพหูพจน์ การเรียงลำดับคำ และหน้าที่ของคำนามหน้านาม คำสรรพนาม และบุพบท แต่ข้อผิดพลาดเหล่านี้ไม่ทำให้ความหมายเปลี่ยน
	10-13	อ่อน-พอใช้	- มีข้อผิดพลาดหลายแห่งในเรื่องโครงสร้างของประโยค - มีข้อผิดพลาดมากจนจับข้อความไม่ได้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประธาน และกริยา การใช้กาล รูปนามพหูพจน์ การเรียงลำดับคำและหน้าที่ของคำนามหน้านามคำนามหน้านาม คำสรรพนาม และบุพบท
	7-9	อ่อนมาก	- ไม่รู้เรื่อง โครงสร้างของประโยคเลย พบแต่ที่ผิด สื่อความไม่ได้ มีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะประเมิน

ตารางที่ 3 องค์ประกอบและเกณฑ์การให้คะแนนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
ตัวสะกดและ เครื่องหมาย วรรคตอน	12-15	ดีมาก-ยอดเยี่ยม	- มีความรู้ในเรื่องกฎเกณฑ์ของการเขียนดี - มีข้อผิดพลาดน้อยมากในเรื่องตัวสะกดและเครื่องหมายวรรคตอน
	8-11	ปานกลาง-ดี	- พบข้อผิดพลาดในเรื่องตัวสะกดเครื่องหมายวรรคตอนเป็นบางครั้ง แต่ไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยน
	4-7	อ่อน-พอใช้	- พบข้อผิดพลาดบ่อยครั้งในเรื่องตัวสะกดเครื่องหมายวรรคตอน จบใจความไม่ได้
	0-3	อ่อนมาก	- ไม่มีความรู้เรื่องกฎเกณฑ์ของการเขียนเลย พบแต่ข้อผิดพลาดในเรื่องตัวสะกด และเครื่องหมายวรรคตอน
ลายมือและ ความมีระเบียบ ในการเขียน	9-10	ดีมาก-ยอดเยี่ยม	- เขียนลายมืออย่างบรรจง - เว้นช่องไฟได้พอเหมาะสมสวยงาม - มีรอยลบ จีดำน้อยมาก
	7-8	ปานกลาง-ดี	- เขียนลายมืออย่างบรรจง - เว้นช่องไฟได้พอเหมาะ - มีรอยลบ จีดำน้อย

ตารางที่ 3 องค์ประกอบและเกณฑ์การให้คะแนนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ (ต่อ)

องค์ประกอบ	คะแนน	ระดับความสามารถ	เกณฑ์
	5-6	อ่อน-พอใช้	- เขียนลายมือหวัดแกมบรรจง - เว้นช่องไฟไม่สม่ำเสมอ - มีรอยลบขีดฆ่ามาก
	3-4	อ่อนมาก	- เขียนลายมือหวัดมาก - ไม่มีการเว้นช่องไฟ - มีรอยลบขีดฆ่ามาก

เพื่อให้การตรวจมีความเที่ยงของการให้คะแนน ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการตรวจแบบการจัดอันดับคุณภาพ(Rating Scale) ตามวิธีของ ขวาล แพร์ตกุล (2518) โดยตรวจทีละองค์ประกอบ จัดคุณภาพของผลงานเขียนออกเป็นกลุ่มตามระดับ และจัดเรียงอันดับในแต่ละกลุ่ม แล้วจึงให้คะแนนของแต่ละบุคคล

5) นำนแบบทดสอบและเกณฑ์การตรวจให้คะแนน ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพในด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์ และความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษาเพื่อหาข้อบกพร่อง แล้วนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์

6) นำนแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจและแก้ไขแล้วไปใช้กับประชากรจริง เพื่อประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ

3.4 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยผู้วิจัยดำเนินการและขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis และ Mc Taggart (อ้างถึงใน ยาวาใจ พงษ์บริบูรณ์, 2537) มาเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ ซึ่งในการดำเนินการตามวงจรปฏิบัติที่มีอยู่ 4 ขั้นตอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1) วางแผนการปฏิบัติ (Plan) ผู้วิจัยได้วางแผนการปฏิบัติดังนี้

(1) ศึกษาสภาพปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการสังเกต การสอน การสัมภาษณ์ครูผู้สอนและนักเรียน วิเคราะห์สภาพปัญหา ได้และปัญหาที่จะศึกษาวิจัยว่า "ทำไมนักเรียนจึงขาดทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ"

(2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ ซึ่งได้แนวการสอนการเขียนแบบเน้นกระบวนการ (Process Approach) เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาในการวิจัย

(3) สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- แผนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษ 18 แผน
- แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู
- แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน
- แบบสัมภาษณ์นักเรียน
- แบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้
- แบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

2) ปฏิบัติการ (Act) ผู้วิจัยดำเนินการสอนนักเรียนตามแผนการสอนการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ

3) สังเกต (Observe) ในการสังเกตผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย (ครูวิชาการกลุ่มและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ) สังเกตการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในขณะที่ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน และพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ตลอดจนการสัมภาษณ์นักเรียน และนักเรียนบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้

4) สะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect) นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ มาวิเคราะห์สรุปร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย เพื่อหาสาเหตุของปัญหาและหาแนวทางแก้ไข ปรับปรุงการสอนในวงจรปฏิบัติการต่อไป

จากที่กล่าวมาแสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ใช้ในการวิจัยได้ดังแผนภูมิดังนี้

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองปฏิบัติการสอนด้วยตัวเองมีรายละเอียดดังนี้

3.5.1 ดำเนินการสอนประชากรทั้งหมดโดยใช้แผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 18 แผนการสอน โดยแบ่งเนื้อหาดังนี้

แผนการสอนที่ 1-6 เรื่อง การเขียนบรรยายกิจกรรมที่จะกระทำ

แผนการสอนที่ 7-12 เรื่อง การเขียนบรรยายรูปร่างลักษณะของบุคคล

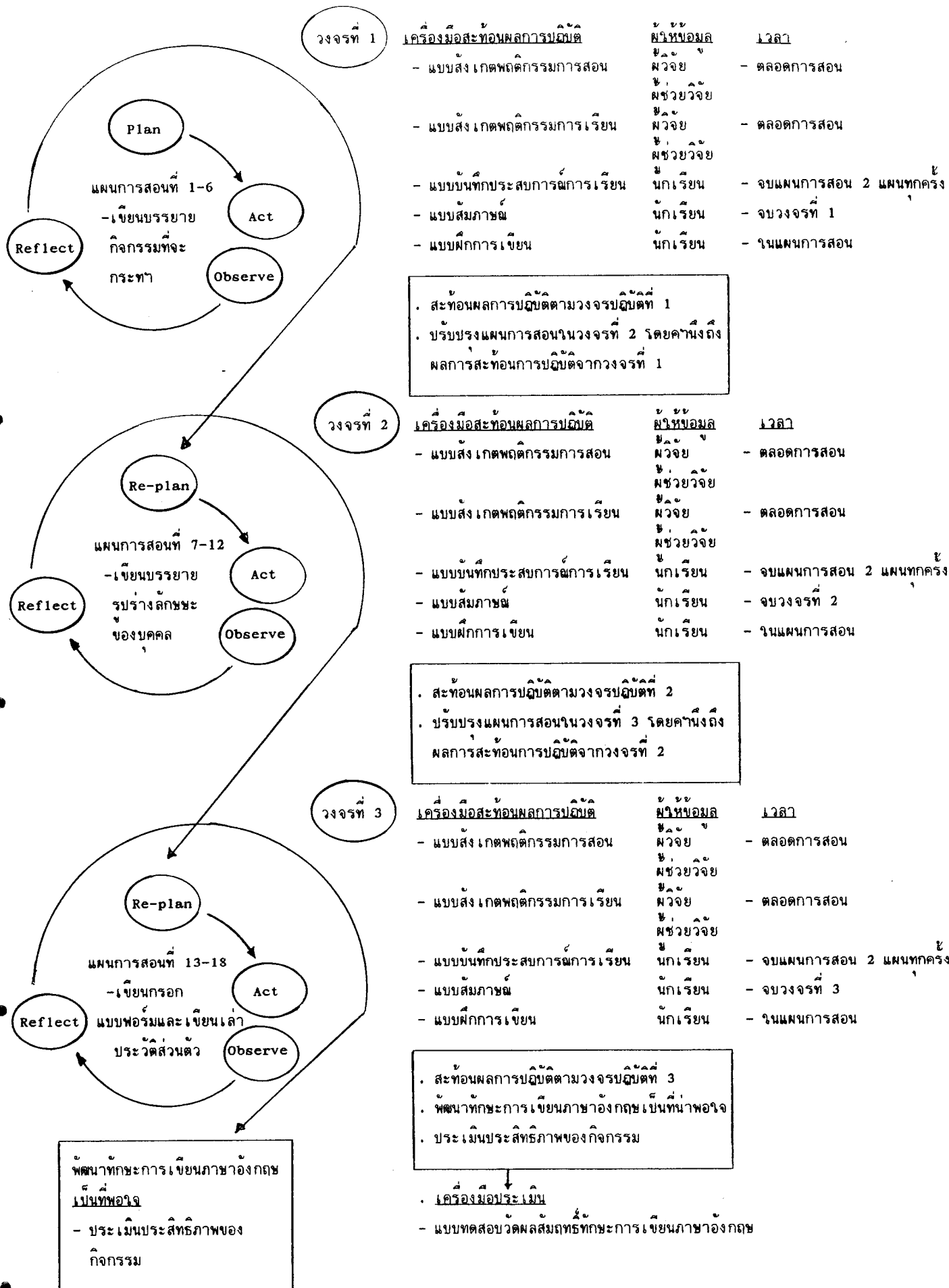
แผนการสอนที่ 13-18 เรื่อง การเขียนกรอกแบบฟอร์มและเขียนเล่าประวัติส่วนตัว การสอนเนื้อหาแต่ละเรื่อง และในแต่ละแผนการสอนมีรูปแบบการสอนและขั้นตอนตามแนวการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการโดยในแผนการสอนที่ 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15 และ 17 ผู้เรียนจะปฏิบัติการเขียนกิจกรรมงานกลุ่มตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ แผนการสอนที่ 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16 และ 18 ผู้เรียนจะปฏิบัติการเขียนกิจกรรมงานเดี่ยวตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ในแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

3.5.2 การสอนเนื้อหาแต่ละเรื่อง ผู้วิจัยกำหนดให้เป็น 1 วงจรปฏิบัติการ เพื่อการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน จึงให้ผู้ช่วยวิจัย 2 คน (ครูวิชาการกลุ่มและครูผู้สอนภาษาอังกฤษ) นักเรียนและตัวผู้วิจัยเอง ประเมินพฤติกรรมการสอนของครู ประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน สัมภาษณ์นักเรียน และนักเรียนบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ ตามแบบประเมินที่กำหนด แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาสะท้อนผลการปฏิบัติ ปรับปรุงแผนการสอนในวงจรปฏิบัติต่อไป

3.5.3 หลังจากผู้วิจัยดำเนินการทดลองสอนครบทั้ง 18 แผนการสอนแล้ว จึงให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อประเมินประสิทธิภาพทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

3.5.4 ระยะเวลาในการทดลอง ผู้วิจัยใช้เวลาทดลองสอนในชั้นเรียน สัปดาห์ละ 18 คาบ จำนวน 3 สัปดาห์ รวมเวลาที่ใช้ในการสอนทั้งสิ้น 54 คาบ เวลาประเมินผล 6 คาบ รวมทั้งสิ้น 60 คาบ ในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2538

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปเป็นวงจรปฏิบัติของการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษได้ดังแผนภูมิดังนี้

ภาพที่ 7 วงจรปฏิบัติของการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

3.6.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติพื้นฐานคือ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) หาค่าร้อยละของคะแนน การทำแบบฝึกทักษะการเขียน และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเขียน

3.6.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบสัมภาษณ์นักเรียน และแบบบันทึกประสิทธิภาพการเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมเหล่านั้นมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อประเมินสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีสิ่งปฏิบัติที่ดีแล้วหรือ เหมาะสมเพียงใด อย่างไร มีปัญหา หรืออุปสรรคเกิดขึ้นหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาหาวิธีการที่จะแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป